

UITLEGKAART D HOOFDZIN (WOORDVOLGORDE)

- S = Subject (wie/wat doet iets?)
 PV = Persoonsvorm (het werkwoord dat bij het subject hoort)
 V = Verba (andere werkwoorden dan de PV: infinitieven, participia)
 R = Rest (woorden die tussen de PV of subject en de andere werkwoorden staan)
 L = Laatste zinsdeel (een zinsdeel dat nog na het laatste werkwoord komt)
 I (Interrogatief) = Vraagwoord (bijvoorbeeld: waar, waarom, met wie, welke, hoe)
 I (iets anders) = iets anders dan een subject op de eerste zinsplaats (bijvoorbeeld: tijd, plaats, signaalwoord)

Let op: niet alle zinnen bestaan uit alle zinsdelen. Een zin hoeft niet altijd een Rest te hebben, of meerdere Verba. Een zin heeft wel altijd een PV en een Subject (behalve in de Imperatief).

1 mededelende zin

Onthoud: **subject** op plaats 1, **werkwoord (pv)** op plaats 2.

IK Henry en Jacob	loop willen	naar buiten Doris een boek	geven.
Subject	PV	Rest	V

2 vraagzin: ja / nee vraag

Onthoud: **werkwoord (pv)** op plaats 1, **subject** op plaats 2.

Wit Vergissen	Cindy de leerlingen	- zich vaak tijdens de les?	langskomen?
PV	Subject	Rest	V

3 vraagzin: informatievraag

Onthoud: **vraagwoord(groep)** (I = Interrogatief) op plaats 1, het **werkwoord (pv)** op plaats 2, het **subject** op plaats 3.

Waar Met wie	is heb	het feest? jij	vanavond	afgesproken?
I(interrogatief)	PV	Subject	Rest	V

4 hoofdzin met inversie (inversie = omkering)

Onthoud: **iets anders dan het subject** op plaats 1 (een informatiewoord of -zinsdeel), **werkwoord (pv)** op plaats 2, het **subject** op plaats 3.

Morgen In de tuin	ga vond	ik de kat van de burens	naar school een vogel.	lopen.
I(ets anders)	PV	Subject	Rest	V

5 imperatief

Onthoud: **werkwoord (pv)** op plaats 1, **subject** niet verplicht

Ga Open Houd	- - jij	- je boek op bladzijde 25. je mond nu eens even!	zitten! - -
PV	Subject	Rest	V

UITLEGKAART D HOOFDZIN (WOORDVOLGORDE)

Nog een zinsdeel na het laatste werkwoord

In alle hoofdzinnen kan na het laatste werkwoord nog een zinsdeel komen. Bijvoorbeeld een zinsdeel met een voorzetsel. Of een vergelijking met 'dan'. Dat ziet er dan zo uit:

Henry en Jacob De scholieren	willen hebben	Doris een boek betere cijfers	geven gehaald	voor zijn verjaardag. dan vorig jaar.
Subject	PV	Rest	V	L

De L staat voor: de Laatste plaats.

Samengestelde zinnen

Je kunt twee hoofdzinnen met elkaar verbinden door de conjuncties: **en**, **maar**, **want**, **of** en **dus**.

Voorbeelden:

Ik volg een cursus **maar** ik heb eigenlijk te weinig tijd voor mijn huiswerk.

De docent kwam te laat **dus** de leerlingen zijn naar huis gegaan.

Wil je koffie **of** heb je liever thee?